

Варивода Л.П.

Завідуюча відділом історії запорозького козацтва

Нікопольського краєзнавчого музею

м. Нікополь, Україна

[Біографія](#) Матеріал надано в авторській редакції

Краєзнавець Петро Касьянович Ганжа

На схилі літ, повертаючись в думках у минуле і підсумовуючи життєвий шлях, людина згадує ті добрі справи, які залишає по собі. Напередодні свого 90-річного ювілею краєзнавцю Петру Касьяновичу Ганжі є що згадати. Були труднощі воєнного часу, евакуація в Сибір з ФЗО, важкі повоєнні роки, комсомольська і педагогічна робота.

З 1974 року, Петро Касьянович був призначений директором краєзнавчого музею в Нікополі, з головою поринув у краєзнавство, яким займався ще під час роботи в школі. Це була посада, яка відповідала його неспокійній вдачі, допитливості та фаху історика. Він багато працює в архівах Москви, Ленінграду, Києва, знаходить нові документи з історії нашого краю.

З приїздом вперше до Нікополя археолога Бориса Мозолевського з ініціативи Петра Касьяновича при музеї була створена археологічна секція, члени якої (переважно учнівська молодь) стали кожний польовий сезон працювати в археологічній Орджонікідзевській експедиції Бориса Миколайовича. Тоді, в 1970-ті роки, в музеї був справжній археологічний бум, викликаний розкопками Мозолевського, а Петро Касьянович – його душею. Він постійно їздив на розкопки, дізнавався про нові знахідки, возив туди екскурсії школярів. В музеї Борис Миколайович знайшов справжніх друзів і помічників, а в особі Петра Ганжі – одностудця.

Наслідком роботи Петра Касьяновича в архівах і археологічних експедиціях були цікаві публікації в пресі, ґрунтовні наукові історичні довідки. Це і нарис про Нікополь для багатотомного видання «История городов и сёл УРСР», і дослідження про родину поміщиків Нечаєвих, і про історію створення Нікопольського краєзнавчого музею, книга про Бориса Мозолевського «Співець скіфського степу» та багато інших.

Петро Ганжа був прекрасним оповідачем, знавцем історії рідного краю, краєзнавцем не за посадою, а за покликанням. Він умів виявляти цікавих людей, де б не був, і знаходити з ними спільну мову на ґрунті краєзнавства. Знайшов багато наших видатних земляків, які прославили наш край в тій чи іншій галузі. Серед них – академіки, вчені, Герої Радянського Союзу.

Петро Касьянович їздив також на Північний Кавказ (м. Моздок) на пошуки колекції Нікопольського музею, яка зникла в евакуації під час війни. На жаль, сліди її остаточно втрачені, хоч це питання завжди його хвилювало, як і доля старої будівлі краєзнавчого музею. Про це він неодноразово писав у своїх публікаціях і зараз, хворий, світ якого зосередився в межах квартири, він постійно цікавиться, чи вирішиться, врешті-решт, коли-небудь доля старого музею, чи робить хоч щось для цього влада.

[У разі порушення авторських прав цього сайту, акти не послугують доказом, оскільки це](#)